
Jan Jaap Cannegieter
Reviews succesvol toepassen bij uitbesteding
Najaarsevent TestNet: 22 september 2009

Samenvatting

Reviews, het testen aan de voorkant, worden als zeer belangrijk onderdeel van uitbesteding gezien, ongeacht of het over uitbesteding van testen of uitbesteding van systeemontwikkeling gaat. Uit de praktijk blijkt echter dat reviews niet op dezelfde manier kunnen worden toegepast als bij systeemontwikkeling of testen 'in house'. Niet alle reviewtypen kunnen worden toegepast en ook de uitvoering van reviews gaat anders. In de workshop wordt kort aandacht besteed aan de theorie van reviewtypen, beheersing van uitbesteding en het uitvoeren van inspecties. Vervolgens wordt in interactieve sessies ingegaan op het effect van uitbesteding op reviewtypen en het effect van uitbesteding op inspecties. De opzet van de workshop is zodanig dat er optimaal gebruik wordt gemaakt van de ervaring van de aanwezigen en iedereen input kan leveren en actief mee kan doen.

Biografie

Jan Jaap Cannegieter heeft ruim 18 jaar ervaring in testen, testmanagement, testprocesverbetering, reviews en inspecties, quality assurance, procesverbetering en requirements. Als Adjunct Directeur van SYSQA is hij verantwoordelijk voor, productontwikkeling, coaching, training en kwaliteitsmanagement binnen SYSQA. Daarnaast is hij regelmatig als consultant actief bij opdrachtgevers van SYSQA. Bij deze opdrachten heeft hij veel ervaring opgedaan met het uitbesteden van testen en systeemontwikkeling, alsmede met reviews en inspecties. Hij is (mede)auteur van meerdere boeken waaronder Kwaliteitszorg in ICT-projecten, De kleine CMMI voor ontwikkeling, De kleine CMMI voor Acquisitie, Succes met de requirements! en Reviews in de praktijk.

Reviews succesvol toepassen bij uitbesteding

Workshop Testnet najaarsevent

Versie 2.1

Dag 1 ochtend

- 10.00 – 10.20 Opening en inleiding reviews
- 10.20 – 10.50 Beoordeling reviewtypen bij uitbesteding
- 10.50 – 11.20 Presentaties groepen
- 11.20 – 11.40 Basiskennis uitbesteding en inspecties
- 11.40 – 12.10 Beoordeling invloed uitbesteding op inspecties
- 12.10 – 12.40 Presentaties groepen
- 12.40 – 13.00 Do's en don'ts reviews bij uitbesteding

Ties, beheerst en verbeterd ICT

3

Doelen workshop

- Beetje basiskennis reviewtypen
- Inzicht welke reviewtypen bruikbaar zijn bij uitbesteding
- Beetje basiskennis uitbesteding
- Beetje basiskennis uitvoeren inspectie
- Inzicht wat bij een inspectie anders gaat als systeemontwikkeling of testen is uitbesteed
- Do's en don'ts van reviews bij uitbesteding

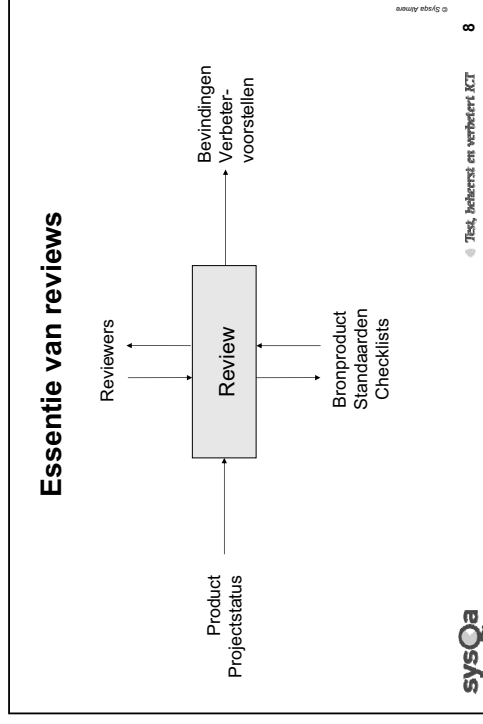
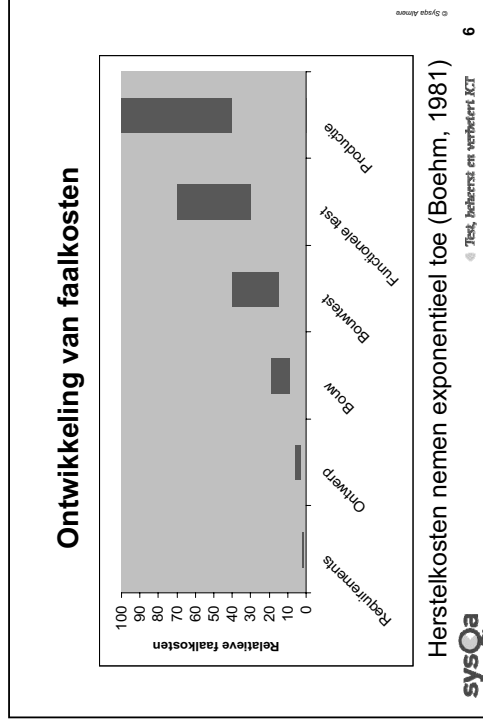
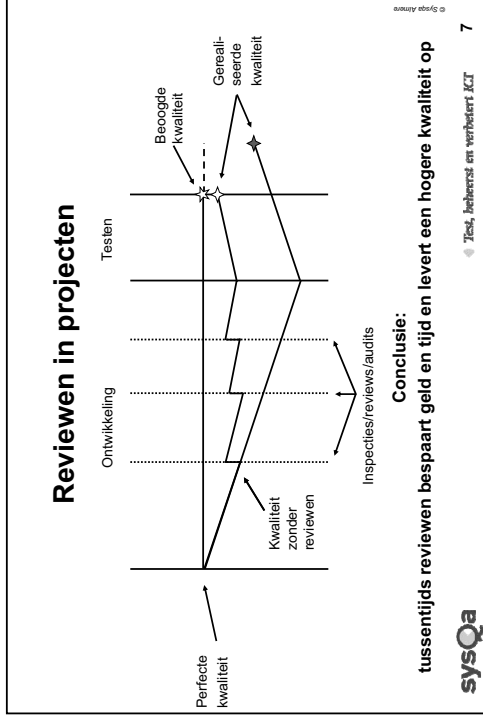
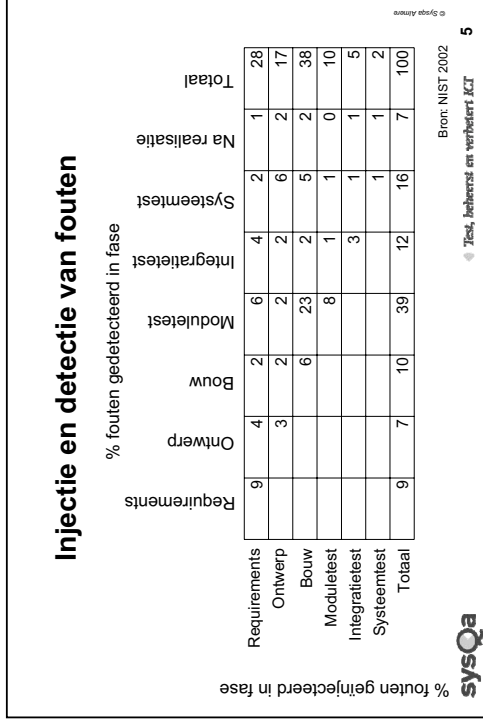

Ties, beheerst en verbeterd ICT

2

Inleiding en belang reviews

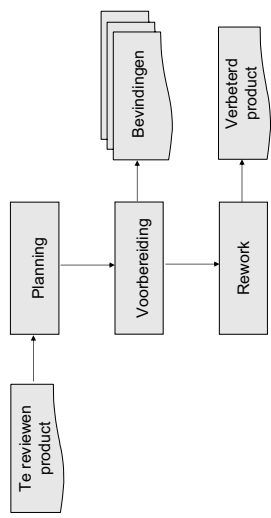
Reviewtypen

© sysQa Almere 11

Ties, beheerst en verbetert ICT

Proces collegiale review


```
graph TD; A[Te reviewen product] --> B[Planning]; B --> C[Voorbereiding]; C --> D[Bevindingen]; D --> E[Verbeterd product]; D --> F[Rework]; F --> C;
```


© sysQa Almere 12

Ties, beheerst en verbetert ICT

Reviewtypen

- Collegiale review
- Inhoudelijke review
- Walkthrough
- Inspectie
- Managementreview
- Audit

© sysQa Almere 11

Ties, beheerst en verbetert ICT

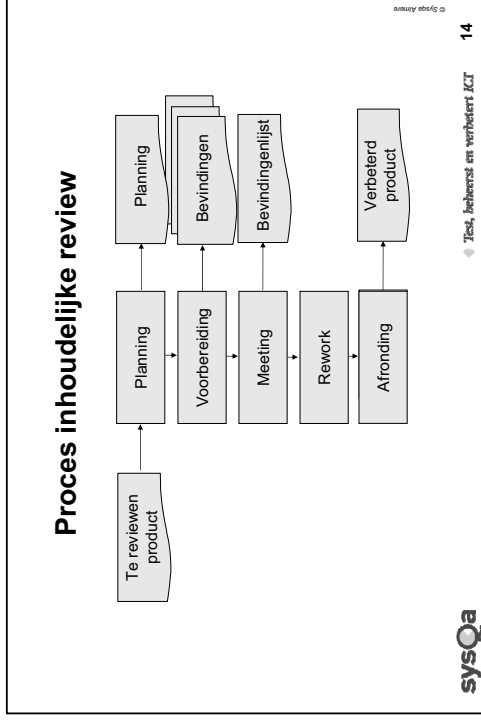
Collegiale review

- Collega's beoordelen elkaars werk
- Eén reviewer
- Informeel type, geen structuur
- Inhoudelijk gericht
- Bevindingen vaak niet gestructureerd vastgelegd
- Initiatief: maker product
- Kracht: vertrouwd persoon
- Collega's leren van elkaar
- Voorwaarde: vertrouwen en respect

© sysQa Almere 13

Ties, beheerst en verbetert ICT

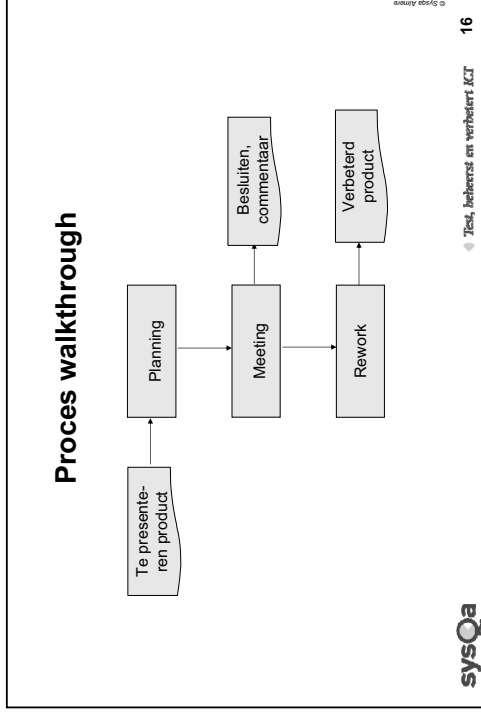
Inhoudelijke review

- Beoordelen product op basis van specificaties, regels en bruikbaarheid
- Focus ligt meer op inhoud
- Reviewers komen min. één keer bij elkaar
- Kent theoretisch meerdere rollen
- Kent wel doelen, geen expliciete strategie
- Kan eerder worden ingezet dan een inspectie
- Minder formeel / uitgebreid dan een inspectie
- Ook bekend onder andere namen zoals groepsreview, teamreview

sysQa

© Test, beheerst en verbetert ICT

15

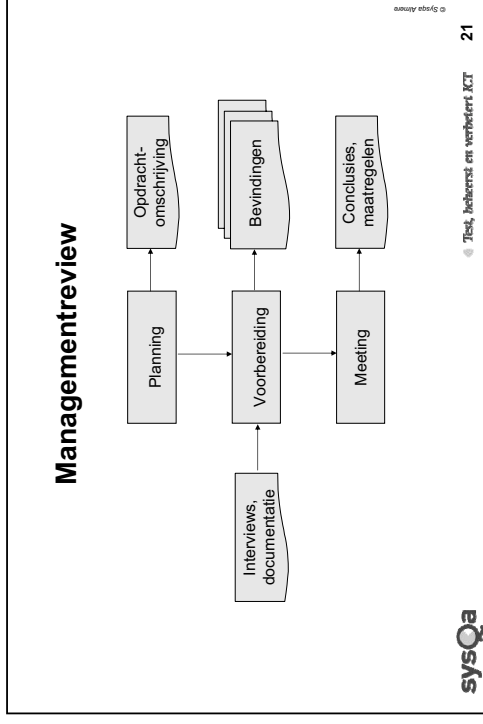
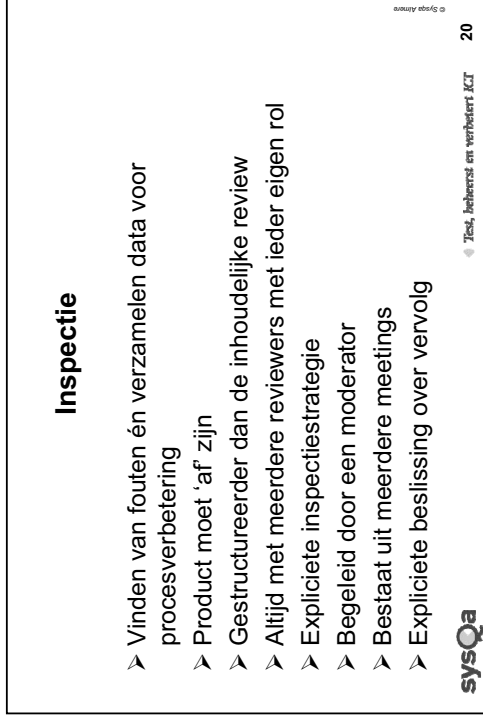
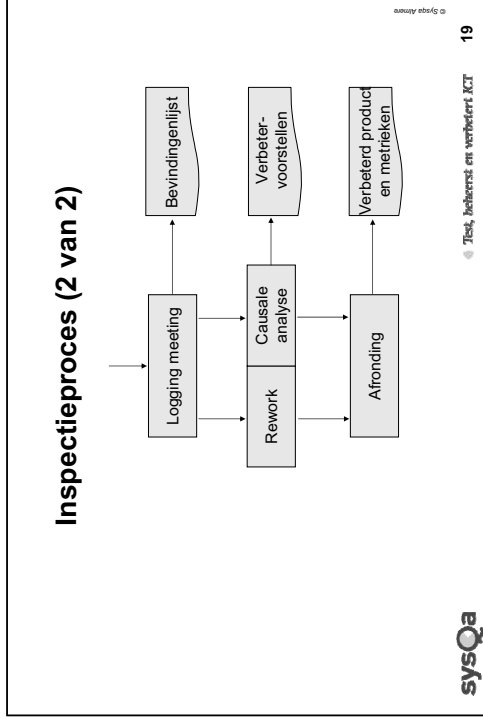
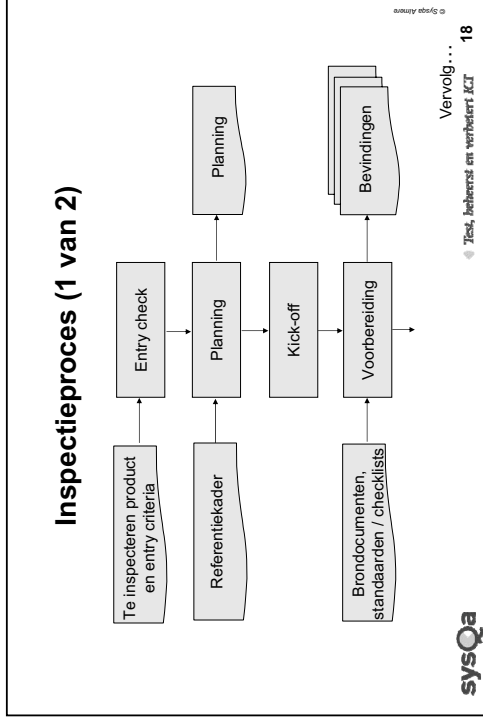
Walkthrough

- Evalueren product dmv presenteren
- Door het product heen lopen
- Overwegen alternatieve oplossingen
- Commitment / consensus bereiken met de deelnemers
- Walkthroughleider is vaak de auteur
- Kent een beperkt aantal rollen
- Kent eventueel een strategie
- Product kan vooraf verspreid worden
- Kan ook basis voor procesverbetering zijn

sysQa

© Test, beheerst en verbetert ICT

17

Management review

- Monitoren voortgang project
- Beheerstool voor management
- Basis voor beslissing over voortgang project
- Beoordelen focus en afwijking van planning
- Uitgevoerd door / in opdracht van management
- Management moet participeren
- Op basis van producten en/of processen
- Minimaal één meeting
- Kan leiden tot correctieve acties

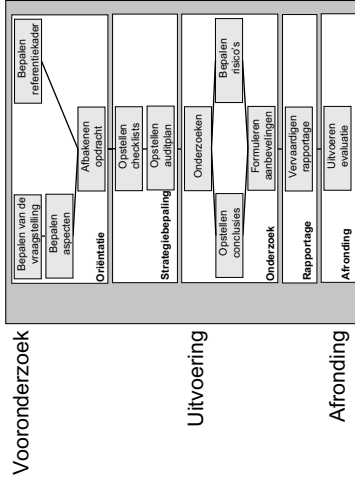

Audit

- Onafhankelijk onderzoek
- Op basis van vastgesteld referentiekader
- Audit heeft altijd een doel en scope
- Auditor moet onafhankelijk zijn
- Op basis van een auditplan
- Technieken: interviews, documentatiestudie, observatie
- Bevindingen zijn feiten
- Omvat ook conclusies en aanbevelingen
- Eindproduct is auditrapport

Aanpak audits

Basis van de uitbesteding

- Maak 3 of 6 groepen
- Bepaal per groepje van twee typen waarom de typen wel of niet bruikbaar zijn bij uitbesteding van systeemontwikkeling en uitbesteding van testen
- Schrijf de argumenten op de sheets
- Tijd: 30 minuten
- Presenteren: 5 minuten, bepaal eerst wie gaat presenteren

Questions

We gaan door om 9.50 uur verder

sysQa

Regievoering volgens CMMI

Te acquireren product of uitbesteed proces

Opdrachtdefinitie:
Acquisitie Eisenontwikkeling
Leveranciersselectie en Overeenkomstontwikkeling

Opdrachtbeheersing:
Overeenkomstmanagement
Acquisitie Technisch Management

Acceptatie:
Acquisitie Validatie
Acquisitie Verificatie

sysQa

© Tisc, beheerst en verberft KCT 28

Basiskennis beheersing uitbesteding

CMMI voor acquisitie

sysQa

Opdrachtdefinitie

- **Acquisitie eisenontwikkeling**
  - Ontwikkel klant-eisen
  - Ontwikkel contractuele eisen
  - Analyseer en valideer eisen
- **Leveranciersselectie en overeenkomstontwikkeling**
  - Bereid leveranciersselectie en overeenkomstontwikkeling voor
  - Selecteer leveranciers
  - Stel leveranciersovereenkomsten vast

sysQa

© Tisc, beheerst en verberft KCT 29

Opdrachtbeheersing

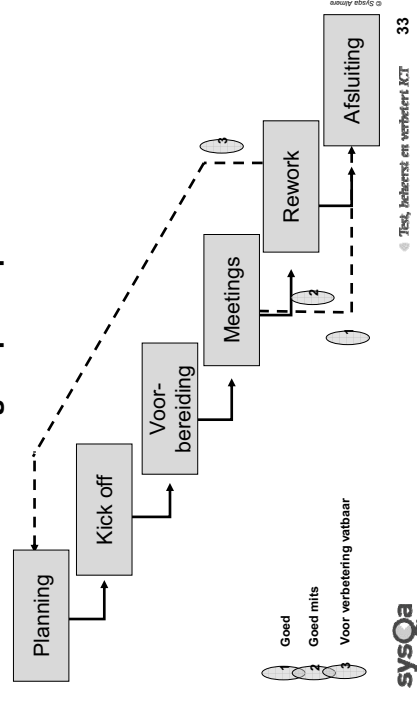
- **Overeenkomstmanagement**
  - Valdoe aan de leveranciersovereenkomst
- **Acquisitie Technisch Management**
  - Evalueer technische oplossingen
  - Voer interface beheer uit

Acceptatie

- **Acquisitie Validatie**
  - Bereid validatie voor
  - Valideer de geselecteerde producten en productcomponenten
- **Acquisitie Verificatie**
  - Bereid verificatie voor
  - Voer collegiale reviews uit
  - Verifieer geselecteerde (tussen)producten

Basiskennis inspectie

Fasering inspectieproces

Fase 1: Planning

- **Waarom?**
  - Verhogen van de effectiviteit van de inspectie
- **Wie?**
  - Auteur, moderator
- **Wat/Hoe?**
  - Toetsing entry criteria
  - Strategiebepaling
  - Selectie reviewers
  - Verzamelen documenten

sysQa © Ties, beheerst en verbetert KCT 34

Fase 2: Kick off

- **Waarom?**
  - Verhogen efficiency van de inspectie
- **Wie?**
  - Auteur, reviewers, moderator
- **Wat/Hoe?**
  - Toelichten van het document
  - Toelichting van de doelstellingen van de inspectie
  - Toelichting van de rollen van de diverse reviewers
  - Afstemming procedure en tijdschema

sysQa © Ties, beheerst en verbetert KCT 36

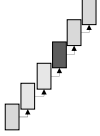
Soorten referentiekader

sysQa © Ties, beheerst en verbetert KCT 35

Fase 3 Voorbereiding

- **Waarom?**
  - Op zoek naar bevindingen (fouten, verbeteringsuggesties, onduidelijkheden)
- **Wie?**
  - Reviewers
- **Wat/Hoe?**
  - Individueel
  - Ondersteund door brondocumenten, checklisten etc.
  - Conform rol uit strategie
  - 'inspection rate'
  - Klaar op het afgesproken tijdstip
  - Bevindingen vastleggen op bevindingenformulier

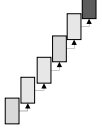
sysQa © Ties, beheerst en verbetert KCT 37

Fase 4: Meetings

- **Waarom?**
  - Vaststellen bevindingen, eens worden over bevindingen, inspectieproces en realisatie verbeteren
- **Wie?**
  - Moderator, reviewers, notulist, auteur
- **Wat/Hoe?**
  - Loggingmeeting (loggingmeeting): registreren van bevindingen
  - Discussiemeeting(s), discussie over bevindingen in kleine groep
  - Causale analyse meeting: leren door middel van analyse van enkele bevindingen

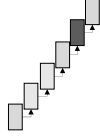
sysQa © Ties, beheerst en verbetert KCT 38

Afronding

- **Waarom?**
  - Goed afronden proces
  - Meegedegevens vastleggen om ROI te bepalen en metriekeken op te kunnen stellen
- **Wie?**
  - Reworkchecker, moderator
- **Wat/Hoe?**
  - Controle op verwerking bevindingen
  - Verzamelen / rapporteren inspectiedata
  - Toetsing exit criteria

sysQa © Ties, beheerst en verbetert KCT 40

Fase 5: Rework

- **Waarom?**
  - Verbeteren document
- **Wie?**
  - Auteur
- **Wat/Hoe?**
  - Individueel, eventueel ondersteund door expert

N.B. Auteur blijft eigenaar van het document!

sysQa © Ties, beheerst en verbetert KCT 39

Case Studies bij uitbesteding

- **Dezelfde groepen**
- **Stel per groep vast welke zaken anders gaan met reviews bij uitbesteding van systeemontwikkeling of testen**
- **Gebruik hierbij de fasering en activiteiten zoals genoemd**
- **Schrijf de argumenten op de sheets 34 t/m 40**
- **Tijd: 30 minuten**
- **Presenteren: 5 minuten, bepaal eerst wie gaat presenteren**

sysQa © Ties, beheerst en verbetert KCT 41

We gaan door om 11.10 uur verder

© sysQA B.V. 46

Wat doet SYSQA in dit kader

- Uitvoeren reviews
- Leveren moderatoren
- Opleiden eigen medewerkers in reviews
- Implementeren reviews
- Verzorgen implementatieworkshops reviews
- Coachen eigen medewerkers in toepassen reviews
- Implementeren CMMI voor acquisitie
- Inrichten goed opdrachtgeverschap
- Regievoering bij projecten
- Third party reviews bij uitbesteding

© Ties, beheerst en verbeterd KCT

Base do's en don'ts

- Bepaal klassicaal de do's en don'ts van reviews bij uitbesteding van systeemontwikkeling of testen
- Maak hierbij een onderscheid tussen do's en don'ts bij één enkele inspectie en de do's en don'ts van de organisatie van inspecties.

© Ties, beheerst en verbeterd KCT

© sysQA B.V. 43